

L.dz. DN/110239/580/25

Gdańsk, dnia 8 września 2025 r.

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawiam opinię ws. *senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych z powodów politycznych*

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podtrzymuje dotychczasowe stanowisko wobec nowelizacji ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych z powodów politycznych (Decyzja Prezydium KK nr 28/21 z dnia 23 lutego 2021 r. w załączeniu).

Prezydium KK pozytywnie ocenia rozwiązanie gwarantujące, że status osoby represjonowanej będzie mogła uzyskać również osoba, wobec której orzeczono postanowieniem sądu dla nieletnich albo postanowieniem sądu rodzinnego, zastosowanie środków poprawczych lub wychowawczych, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowania politycznych praw człowieka w Polsce w okresie od dnia 1 stycznia 1956 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Przewodniczący
Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Piotr Duda

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SP5-111.020.80.10.2025

Data wpływu 09.09.25r.

Decyzja
Prezydium KK
nr 28/21

ws. poselskiego projektu zmiany ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji
antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych

I. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” przedłożone do wyrażenia opinii, rozwiązania prawne zawarte w poselskim projekcie zmian ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Druk Sejmowy nr 917) opiniuje pozytywnie z uwagi na cel jakim jest poprawa dotychczasowej sytuacji życiowej wielu grup społecznych objętych ww. ustawą oraz innymi ustawami z nią związanymi. Niemniej jednak wybrane rozwiązania zawarte w Projekcie ustawy skłaniają do przedstawienia następujących uwag szczegółowych:

1. Istnieje ryzyko przyjęcia niesprawiedliwego rozwiązania wprowadzenia uzależnienia opłat wnoszonych przez członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej oraz działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych za pobyt w domu pomocy społecznej albo o odmowie zwolnienia z opłat od możliwości i sytuacji finansowej gminy (art. 8 ust. 2 projektu).
2. Użyte wyrażenie „pomoc pieniężna jednorazowa” w kontekście możliwości wielokrotnego jej wypłacania (art. 1 pkt 1c projektu) należy doprecyzować.
3. Uzasadnionym jest zastanowienie się nad postulatem uzupełnienia przepisu art. 10 ust. 6 ustawy o działaczach [...] aby pomoc pieniężna dotyczyła, oprócz dostosowania pomieszczeń mieszkalnych, również *niezbędnej infrastruktury* (art. 1 pkt 1b projektu).
4. Należy rozważyć dokonanie poprawek o charakterze techniczno-legislacyjnym (kwestia tych samych treści w różnych zmienianych ustawach, zamiast powołania jednej - np. o ubezpieczeniach społecznych - odpowiednio umieścić odesłania w pozostałych zmienianych ustawach).

5. Prezydium KK proponuje wprowadzenie dłuższego *vacatio legis* dla proponowanych zmian, za wyjątkiem przepisów o częściowym lub całkowitym zwrocie kosztów za leki i leczenie medyczne oraz pomoc jednorazową doraźną w formie zasiłku celowego.
 6. Oceniając pozytywnie proponowane rozwiązania dotyczące rozszerzenia zakresu dofinansowania wskazane w proponowanej treści art. 10 ust. 2 pkt 1 należy rozważyć także zwiększenie pułapów, od których uzależnione jest otrzymanie pomocy pieniężnej co pozwoliłoby na korzystanie z pomocy pieniężnej w większym zakresie oraz szerszej grupie osób.
 7. Należy ponownie przyrzeć się postanowieniom art. 12a ustawy w kształcie proponowanym w projekcie albowiem może prowadzić do naruszenia równości w dostępie do świadczeń pracowników. Ewentualne przyznanie osobom uprawnionym z niniejszej ustawy dodatkowych dni urlopowych jest oczywiście do rozważenia, ale postanowienia w tym zakresie powinny zostać uściśnione.
 8. Należy też podzielić pozytywną ocenę pomysłu ograniczenia negatywnych skutków represji w zakresie naliczania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych wskazany w proponowanej zmianie treści art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wątpliwości budzi jedynie fakt, czy jest to zmiana wystarczająca.
- II. Przy okazji nowelizacji ww. ustawy oraz innych związanych z nią ustaw NSZZ „Solidarność” pragnie poddać pod rozwałę postulat legislacyjny niezwiązany z omawianą nowelizacją a dotyczący rozszerzenia definicji działacza opozycji antykomunistycznej o osoby poniżej 17 roku życia, które walczyły o wolną Polskę działając w różnych organizacjach. Brak takiego rozwiązania związanego z kryterium odpowiedzialności karnej jako warunku uznania kogoś za działacza opozycji objętego dobrodziejstwem tej ustawy należy uważać w tym wypadku za dyskryminujący wobec ówczesnych osób poniżej 17-ego roku życia działających w opozycji.

Warszawa, 23 lutego 2021 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek